

Asia: YM008:00/2015, YM029:00/2016

Luonnos hallituksen esitykseksi (ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen)

1. Hallituksen esityksen yleisperustelut

Yleiset kommentit lupamenettelyjen yhteensovittamista koskevista lakiehdotuksista

Ympäristö- ja kemikaaliturvallisuusluvituksen sekä ympäristö- ja kaivosluvituksen eriaikaisuuden takia tapauksia, joissa yhteensovittamisenettä voitaisiin soveltaa Tukesin käsittelemiin lupiin, olisi todennäköisesti muutama vuodessa, joten menettelyn vaikutus ei välttämättä ole merkittävä.

Yhteensovituksen ulkopuolelle on jätetty suurin osa kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) mukaisista kohteista eli pelastuslaitoksen valvonnassa olevat vähäistä toimintaa harjoittavat laitokset. Niiden poisjättämistä ei ole hallituksen esityksessä kuitenkaan perusteltu.

Tukes pitää hyvänä esitystä toiminnanharjoittajan valinnanvapaudesta, jonka mukaan tämä voi halutessaan keskeyttää yhteensovittamisenettä. Näitä tilanteita voi tulla varsinkin hakemusten eritahtisen täydentämisen aiheuttamien viiveiden takia. Tavallisinta on, että lupahakemusta täydennetään useaan kertaan lupaprosessin aikana. Koska kemikaaliturvallisuuslupa edellyttää pääsääntöisesti pidemmälle vietyä prosessi-suunnittelua, voi näiden täydennysten odottaminen muutoin turhaan viivyttää ympäristölupaprosessia. Keskeyttämismahdollisuuden myötä poistuneen koko prosessin hidastumisen vaara, jos hakija hakee kemikaaliturvallisuuslupaa vaillinaisilla tiedoilla, minkä johdosta täydennyskierrokset vievät aikaa eikä esimerkiksi hakemusten yhteensovitetu kuuluttaminen olisi vielä mahdollista.

Vaikka toiminnanharjoittaja päätyisikin yhteensovitetuun menettelyyn, sen ulkopuolelle jää esimerkiksi kemikaaliturvallisuuslain mukainen sisäinen pelastussuunnitelma ja turvallisuus selvitys, jotka molemmat vaaditaan ennen toiminnan aloittamista ja joihin molempiin liittyy lausuntomenettelyitä. Näiden prosessien sujuvoittamiseen käytetään kuitenkin jatkossa samaa sähköistä alustaa kuin lupamenettelyssä taikka valvontakäynneissä, jolloin tiedonvaihto eri viranomaisten kesken sekä toiminnanharjoittajan ja viranomaisten välillä voidaan hoitaa keskitetysti

ja tehokkaasti. Tukes kannattaakin yhteistä sähköistä järjestelmää, joka kattaa koko valvonnan elinkaaren ja siihen liittyvät toimet ennakoivalvonnasta jälkivalvontaan. Yhteisellä järjestelmällä on keskeinen merkitys myös eri viranomaisten yhteistyön kannalta.

Yleiset kommentit YVA- ja lupamenettelyjen yhteensovittamista koskevista lakiehdotuksista

-

2. Hallituksen esityksen vaikutukset

Pyydämme erityisesti arvioimaan esitettyjä taloudellisia vaikutuksia suhteessa lausunnonantajan omaan asemaan.

-

Onko esityksessä jäänyt joitakin olennaisia vaikutuksia huomioimatta? Jos on, niin mitä?

-

Minkälaisiin tilanteisiin arvioitte lupahakemusten tai YVA- ja lupamenettelyn yhteensovittamisen käytännössä soveltuvan?

Menettelyä voidaan arvioida sovellettavan tilanteisiin, joissa ympäristönsuojelulupien käsittely tapahtuu nopealla aikataululla (vähäisemmät kohteet ja eräät kaivoslain kohteet), jolloin aikataulutus voi olla yhdenmukainen kemikaaliturvallisuusluvan ja esimerkiksi malminetsintälupien tai muun kaivoslain luvan kanssa.

3. Kommentit pykäläehdotuksiin ja niiden perusteluihin (ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen)

- Yhteensovittavat lupamenettelyt (1-4 §)

-

- Yhteensovittava viranomainen (5 §)

-

- Hakijan neuvonta (6 §)

Tukes pitää hakijan neuvontaa keskeisenä, mutta pitää kuitenkin hallintolain säännöksiä riittävinä.

- Yhteensovittamisen aloittaminen ja keskeyttäminen (7 ja 13 §)

-

- Määräajat käsittelyvaiheille (8, 12 §)

-

- Hakemusten täydentäminen (9 §)

-

- Lupahakemuksista kuuleminen (10-11 §)

-

- Lupapäätösten antaminen (14-15 §)

Samaa toimintaa koskevien eri lupien lupamääräysten ”yhteensopivuuden varmistaminen” (14 §) on hyvin toivottavaa. Tällä hetkellä käytäntö on osoittanut, että eri viranomaisten käytännöissä esimerkiksi lupamääräysten yksityiskohtaisuuden suhteen on eroja. Yhteensopivuuden varmistamisessa korostuu viranomaisten yhteistyö. Koska yhteistä näkemystä ei kuitenkaan välttämättä aina, yrityksistä huolimatta, löydy, olisi ehdotuksessa hyvä avata myös tilanne, jolloin viranomaisten lupamääräykset jäävät eriäviksi. Mitä tästä seuraa?

- Lupamaksut (16 §)

Perusteluissa olisi aiheellista sanoa suoraan, että yhteensovittamista koskevan maksun lisäksi hakija on veloitettu maksamaan substanssilain mukaisen lupamaksun (jos näin on tarkoitettu). Perusteluissa olisi lisäksi hyvä tuoda esiin, miten yhteensovittamista koskevan maksun osalta menetellään tilanteessa, jossa hakija haluaa keskeyttää jo aloitetun yhteensovittamisen.

- Voimaantulo (17 §)

-

- Ympäristönsuojelulain 47 c §, vesilain 11:1, luonnonsuojelulain 72 a §, maa-aineslain 4 c §, maankäyttö- ja rakennuslain muutokset, kaivoslain 40 a § ja kemikaaliturvallisuuslain 104 e §

-

- Ympäristönsuojelulain 47 b §, vesilain 12 a § sekä luonnonsuojelulain 72 b ja 61.5 §

-

4. Kommentit pykäläehdotuksiin ja niiden perusteluihin (YVA- ja lupamenettelyn yhteensovittaminen)

- YVA- ja lupamenettelyn yhteensovittaminen (YVA-laki 5 §, 22 a.1 ja 25 §)

-

- Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja lupahakemuksesta kuulemisen yhdistäminen (YVA-laki 22 a.2 ja 27 §, ympäristönsuojelulain 44 a §, vesilain 11 a §)

-

5. Muut kommentit

Voitte kirjoittaa tähän mahdolliset muut kommentit esityksestä

-

Karjalainen Juha
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Inkinen Johanna
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes